

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на образованието и науката

ДО

АКАД. НИКОЛАЙ ДЕНКОВ

МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДОКЛАД

*от Комисията по академична етика при министъра на
образованието и науката*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

В Комисията по академична етика постъпи сигнал с вх. № 94-5102/05.11.2020 г. и допълнение вх. № 94-5102/06.11.2020 г. от д-р Х. А. Х., с твърдения за извършено закононарушение – плагиатство, в представена за оценяване публикация от доц. П. Б. Д. (понастоящем „професор“) в приключил конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 5.13. „Общо инженерство“, за нуждите на факултета по технически науки към Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“.

Проверката е образувана на основание Заповед № РД09-3170/12.11.2020 г., изменена със Заповед № РД09-3543/10.12.2020 г., след констатацията на назначената със Заповед № РД09-3087/06.11.2020 г. комисия по допустимост, че сигналът от д-р Х. е допустим.

В сигнала се твърди, че П. Д. е извършил плагиатство по смисъла на § 1, т. 7 от Допълнителните разпоредби на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) с едноличната публикация „The project work in the educational institution as a productive strategy in the education of the students“ (обнародвана в електронното издание www.sociobrain.com, бр. 36, 2017 г.), приложена от него в конкурсна процедура за академичната длъжност „доцент“ през 2018 г. Тази публикация, според подателя на сигнала, изцяло възпроизвежда съвместна публикация на Х. Х. и П.

Д., обнародвана през 2014 г.: „Проектната работа в образователната институция като продуктивна стратегия при обучението на студентите“. – В: Сб. „Актуальные проблемы педагогической психологии в условиях модернизации российского образования. Материалы научно-практической конференции, 22-23 декабря 2014 года“. Изд-во БГПУ, Уфа, 2014, 491-496. Подателят на сигнала обръща също внимание на факта, че посочената по-горе еднолична публикация на Х. Х., която е на педагогическа тема, неправомерно е представена за оценяване в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 5.13. „Общо инженерство“.

Във връзка с изложеното Комисията по академична етика единодушно реши за целите на извършваната проверка да бъдат поканени арбитри, хабилитирани лица в професионално направление 1.2. „Педагогика“ и с Протокол № 59/18.01.2022 г., определи:

- Арбитър 1;
- Арбитър 2;
- Арбитър 3.

След като се запознаха с материалите по преписката, арбитрите депозираха своите становища.

Становищата на тримата арбитри са изпратени на електронната поща на проф. Д., като в съответствие с изискването на чл. 30, ал. 11 от ЗРАСРБ му е предоставена възможност да изрази своето становище по случая. Становището на проф. П. Д. е заведено в деловодството на Министерството на образованието и науката с вх. № 94-1578/30.03.2022 г.

Комисията по академична етика се запозна с всички документи, становища и мнения по случая.

Според арбитър 1, П. Д. е осъществил плагиатство по смисъла на § 1, т. 7 от Допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ, тъй като през 2014 г. статията „Проектната работа в образователната институция като продуктивна стратегия при обучението на студентите“ „е представена в съавторство с подателя на сигнала – Х. Х., а през 2017 г. същата статия излиза на английски език („The project work in the educational institution as a productive strategy in the education of the students“) в електронното списание www.sociobrain.com, но този път само с автор П. Д.

Становищата на другите двама арбитри – арбитър 2 и арбитър 3, са със сходни заключения. Поради липсата на разделителен протокол, те приемат, че при съвместната публикация на Х. Х. и П. Д. има „неделимо съавторство“, т.е. приносът на всеки е наполовина – „50 : 50“. Според тях, „в разглеждания случай не става дума за използване на публикация или част от публикация без посочване на действителния автор, а за второ

публикуване от единия съавтор на вече публикувана статия като не се посочва другия съавтор“. Те приемат, че „тук не става въпрос за наличие на плагиатство по смисъла на ЗРАСРБ, а за присвояване на авторство върху публикация само от единия съавтор, което е казус, който има решение в Закона за авторското право и сродните му права“.

В отговор на твърденията в сигнала и становищата на тримата арбитри проф. П. Д. посочва, че до 2016 г. е поддържал служебни отношения с подателя на сигнала – д-р Х. Х. П. Д. не отрича съвместното авторство на статията „Проектната работа в образователната институция като продуктивна стратегия при обучението на студентите“, но посочва, че е останал „в информационен вакуум относно съдбата“ ѝ като публикация. След 2016 г. не е поддържал контакти с д-р Х. и не е разбрал, че статията е публикувана. През 2017 г. я е публикувал самостоятелно в електронното издание www.sociobrain.com.

Предвид противоречивите заключения на арбитрите, Комисията по академична етика с Протокол № 67 от 12.04.2022 г. определи четвърти арбитър.

В своето становище с вх. № 94-2032/14.04.2022 г. арбитър 4 е направил сравнителен анализ на двете статии (1/ Х. Х., П. Д. „Проектната работа в образователната институция като продуктивна стратегия при обучението на студентите“, 2014; 2/ Р. Д. „The project work in the educational institution as a productive strategy in the education of the students“, 2017) който показва, че са с идентично съдържание. Според него, липсата на „документ, който да регламентира каква част от публикацията е дело на единия и на другия съавтор“ води до „правното задължение нито един от двамата съавтори да не публикува същия материал от свое име“. В заключение, арбитърът потвърждава сигнала на д-р Х. Х.: „Налице е видимо неприемлива научна практика на заимстване на текстове без разрешението на другия съавтор и без никакво указване или цитиране“.

Комисията по академична етика (КАЕ) не тълкува причини, а констатира факти. КАЕ функционира в съответствие с разпоредбите и дефинициите на ЗРАСРБ. Поради това по-късно еднолично възпроизводство на текст на публикация с „неделимо съавторство“ без съответно цитиране се преценява от КАЕ като безусловен пример за плагиатство.

КАЕ приема, че в процедурата за заемане на академичната длъжност „доцент“ П. Д. е допуснал, осъществил плагиатство по смисъла на § 1, т. 7 от Допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ.

На основание настоящия доклад, министърът на образованието и науката следва да запознае ръководството на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски,, с резултата от извършената проверка.

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

Ректорът следва да упражни предвидените в ЗРАСРБ и ЗВО правомощия за освобождаване от академична длъжност и в срок от 60 (шестдесет) дни да уведоми Министерството на образованието и науката за предприетите действия.

Венцислав Динчев – председател: /П/

проф. Веска Георгиева: /П/

проф. Радослав Радев: /П/

проф. Цветан Сивков: /П/

проф. Ирини Дойчинова-Цекова: /П/